

AFGIFTEKANTOOR
OOSTENDE 1

VERSCHIJNT NIET IN JUNI, JULI EN AUGUSTUS

DE PLATTE

©PHOTO TROPIC

MAANDBLAD DECEMBER 2001

Albert I Promenade 66
8400 Oostende
Tel. & Fax 059/50 97 72

Zeer dringende oproep aan alle leden van "De Plate"

*De verkoop van de foto van de cover was een ramp;
Maar geen nood. Wist u dat indien ieder lid slechts 15 fr per uitga-
ve meer zou betalen, ik telkenmale een kleurcover kan voorzien :
15 x 9 = slechts 135 fr...*

*Indien ieder lid 2,5 euro betaalt (101fr) leg ik de rest bij nl 34 fr,
zodat we over genoeg middelen beschikken voor het publiceren van
een kleurcover; Indien ik voor 15 december 2001 niet op voldoende
financiële hulp kan rekenen van alle leden, wordt de uitgave van
januari de laatste gekleurde uitgave door mij gefinancierd.
Dus vergeet het niet : stort nog vandaag 101 fr of 2,5 euro op
rekening nummer : 001-1364140-08 van Photo Tropic, Albert I
Promenade 66 te 8400 Oostende met als mededeling "steun aan de
cover van de Plate".*

*"Voor wat, hoort wat", in ruil voor elke schijf van 101 fr ontvangt u
gratis een unieke, eerder gepubliceerde postkaart "Oostende tijdens
de wereldoorlog", in een oplage gedrukt van 500 stuks.*

Broux Yvan

DE PLATE

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"
V.Z.W.

Prijs Culturele Raad Oostende 1996

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de CULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR
HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de
Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december
1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de
opinie van de Kring.

Tekst overname toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 30

NUMMER 12

MAAND December 2001

Prijs per los nummer : 60 Fr.

IN DIT NUMMER

blz. 251 : **I. VAN HYFTE** : 25 juli 1866: Een koninklijke Blijde Inkomst in Oostende, zonder
koningin.

blz. 254 : **N. HOSTYN** : Oostendse muzikale sprokkels in de Feuille d'Annonces, 1820-1821.
Emile Smissaert over de "Alberta", het yacht van Leopold II.

blz. 256 : **S. IPPEL** : Uit mijn oude doos – deel 3 – 't Strange.

blz. 261: **M. CAPON** : Sportkring Voorwaarts Oostende. Oorsprong en begin van een
voetbalvereniging (1).

blz. 271 : **R. TIMMERMANS** : Daar bij die (Oost)molen....

blz. 273 : Plate-veiling 2002.

GELIEVE UW LIDGELD TE BETALEN IN EURO A.U.B.

DE POSTCHEQUE EN ALLE BANKEN AANVAARDEN DE BETALINGEN IN EURO

**DE BIJGEVOEGDE STORTINGSBULLETINS MOGEN ALLEEN GEBRUIKT WORDEN
VOOR BETALINGEN IN EURO**

HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever : Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur : Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24
750-9109554-54
000-0788241-19

Het Bestuur

Voorzitter :

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende, tel. 059709205.

Ondervoorzitter :

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris :

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende, tel. 059507145.

E-mail : freddy.hubrechtsen@pandora.be.

Penningmeester :

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel.059708815.

E-mail : jean.pierre.falise@skynet.be.

Leden :

Jean DE LANGHE, Vindictivelaan 6/2, 8400 Oostende.

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Jan NUYTEN, Karel Janssenslaan 33/13, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer :

Ivan Van Hyfte, Kastanjelaan 58, 8400 Oostende.

Roger Timmermans, Sint Sebastiaanstraat 24, 8400 Oostende

Simon Ippel, Verenigingstraat 161, 8400 Oostende

Norbert Hostyn, Museum voor Schone Kunsten, Wapenplein, 8400 Oostende

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteit:

DECEMBER AKTIVITEIT

Donderdag 20 DECEMBER om 20u 30

Avondvoordracht in de conferentiezaal van de VVF, Dr. L. Colensstraat 6.

Onderwerp: DE ARCHITECTUUR IN HAAR SPECIFICITEIT VAN EN AAN DE VLAAMSE KUST

Deze voordracht wordt verzorgd door Dhr **Geert VANTHUYNE**

Dhr VANTHUYNE is geboren Oostendenaar (uit het goeie jaar 69). Studeerde aan het Instituut Immaculata te De Panne en promoveerde in 1992 tot licentiaat in de kunstgeschiedenis en oudheidkunde (richting Kunstgeschiedenis van de Middeleeuwen, Nieuwe en Nieuwste tijden) aan de universiteit Gent. Hij haalde er ook een aggregaat voor het hoger secundair onderwijs en deed er een specialisatiejaar in de Media en Communicatie. Hij is sinds 1997 cultureel medewerker bij de dienst cultuur van De Panne en bereidt zijn doctoraal proefschrift voor in het vakgebied Geschiedenis van de Bouwkunst en Monumentenzorg met als werktitel: "De evolutie van de architectuur aan de Vlaamse Westkust. Een kunsthistorische en stedenbouwkundige benadering". Hij heeft ook reeds heel wat artikels gepubliceerd en heeft nu een werk in voorbereiding: "Aspecten van het sociaal thermalisme aan de Vlaamse kust om en rond de tweede wereldoorlog".

In het geheel van het bouwkundig erfgoed van Vlaanderen, neemt de kustarchitectuur een aparte plaats in. Vanaf de 19de eeuw wordt in een korte tijdspanne een sinds eeuwen onbelangrijk gebied omgevormd tot een vakantiezone. Badsteden met hun luxueuze villa's en hotels worden het exclusief domein van een elitair clubje. Voor de specifieke voorzieningen voor deze uitverkorenen van het lot trekken de architecten dan ook aangepaste gebouwen op in een tijdsgebonden stijl. Betere transportmiddelen, de verdere uitbouw van het wegennet, de wet op het jaarlijks verlof en nieuwe sociale voorzieningen maken dat steeds méér vakantiegangers vanaf de jaren '30 naar zee trekken. Om het "sociaal" toerisme op te vangen worden kinderkolonies, vakantiehuizen en kampeerterreinen opgericht die wat architectuur betreft sterk functionalistisch bedacht zijn.

Dit unieke patrimonium als geheel wordt echter even snel slachtoffer van een speculatief toerisme. Na de tweede wereldoorlog komt immers op de oude verkavelingen een meer lonende vorm van logies te voorschijn: de flatgebouwen. Het geloof in de onstuitbare technische vooruitgang en het ongebreideld streven naar rendement hebben geleid tot een overvloed aan onverantwoordelijke vernielingen, weinig passende toevoegingen en vernieuwingen. Die niet alleen uit oogpunt van monumentenzorg, maar ook in de veel ruimere zin van een menswaardige herstructurering van de omgeving aan kritiek onderworpen kunnen worden.

De Vlaamse kustarchitectuur is de drager, schatbewaarder en architecturale getuige van een cultuur, een gemeenschapsleven, een sociaal systeem. Een getuige die in alle historiciteit cultureel, maatschappijkritisch, sociaal, esthetisch, functioneel en technisch relevant is voor de huidige woon- en leefcultuur van een maatschappij die nog steeds op zoek is naar haar identiteit.

Onze kustgemeenten zouden er goed aan doen een politiek te voeren ten voordele van het behoud van die interessante fragmenten die ons aan het rijke verleden van de badplaatsen doen herinneren.

De voordrachtgever is een man die u dat alles in zeer eenvoudige taal diets maakt en daarbij is deze lezing rijkelijk geïllustreerd met dia's.

25 JULI 1866: EEN KONINKLIJKE BLIJDE INKOMST IN OOSTENDE, ZONDER KONINGIN

door Ivan VAN HYFTE

Eeuwenlang hebben naar aloude gewoonte vorsten, graven of hertogen feestelijk hun intrede gemaakt in de hoofdstad of de steden van hun rechtsgebied. Eén week nadat Leopold I in de kerk van Laken begraven werd naast koningin Louise Marie, legt zijn oudste zoon, hertog van Brabant, op 17 december 1865 de grondwettelijke eed af in het bijzijn van de voltallige senaat en buitenlandse vorsten die aan de Coburgers verbonden waren.

Eenmaal de maanden van rouw voorbij, kan het grote werk beginnen, de tradities indachtig. Ondanks de gespannen buitenland-situatie met ondermeer NAPOLEON III en BISMARCK wil de nieuwe koning met zoveel mogelijk onderdanen kennismaken. Na Gent, krijgt Oostende als tweede Vlaamse stad zijn "joyeuse entrée". Merkwaardig is wel dat deze Blijde Intrede voor Leopold II niet de allereerste kennismaking met Oostende als soeverein vorst is.

Op 2 april 1866, ondanks een incognito-verzoek, staat een menigte aan de "débarcadère" van de stoomboten hem toe te juichen wanneer hij aan boord van de steamer "Belgique" inscheept voor Dover om later in Claremont de begrafenis bij te wonen van zijn grootmoeder langs moeders zijde, koningin Marie-Amélie (+ 24-3-1866). Op 06 april is hij in alle vroegte terug en neemt de trein van 5 uur, richting Brussel.

En op 27 juni 1866 wordt hij om 10 uur 's morgens aan het station ontvangen door de burgerlijke en militaire overheden van de stad die voor het eerst Maria Hendrika als koningin verwelkomen. Het echtpaar reist door naar Windsor voor het huwelijk van prinses Helena.

Reeds in zitting van 30 juni had het stadsbestuur plannen ontvouwd om koninklijk voor de dag te komen. Het volk houdt nu eenmaal van koninginnen en die had het in 15 jaar niet meer gezien....

Woensdag 25 juli was het zover voor de Oostendenaars om hun "témoignages les plus chaleureux de leurs vives sympathies et de leur inaltérable dévouement envers le Roi et la famille royale" te tonen (een patriottische Echo d'Ostende van 29-7-1866).

Op het perron staat de voltallige gemeenteraad, de provinciegouverneur, senator DU BUS, generaal ABLAY, de geaccrediteerde consuls, de staf van het leger en de marine, en de leden van de diverse stadsadministraties uit te kijken naar de koninklijke trein die om kwart over één het station puffend binnenrijdt.

Burgemeester Jean VAN ISEGHEM verwelkomt de vorst in een barokke taal. Hij heeft het over zijn Oostendenaars die "brûlent du désir d'acclamer par des manifestations partant du coeur..." of die "vénèrent la Reine Marie Henriette comme il vénéraient jadis la Reine Louise Marie...". Leve de koning, leve de koningin, leve de koninklijke familie klinkt het om halftwee. Maar...Geen koningin te bespeuren! Leopold II antwoordt kort en in algemene bewoordingen: "La Reine m'a chargé de vous exprimer tous les regrets qu'elle éprouve de n'avoir pu m'accompagner".

Op het stationsplein vertrekt een lange stoet richting koningspaleis. Voorop de burgemeester, gevolgd door de koning en de graaf van Vlaanderen die geëscorteerd worden door kolonel VIETTE van het 8ste linieregiment en majoor DEBROUWER, commandant van de Burgerwacht. Een detachement artilleristen vormt een mobiele haag. Wat verderop minister van Justitie BARA met de hofdignitarissen. Daarna een sliert officiële genodigden die "le tout Ostende" voorafgaat: het

brandweerkorps, de schoolgaande jeugd, muziekvereniging "Euterpe", de oud-wapenbroeders van het Keizerrijk, de "Saint Georges" en de "Guillaume Tell", de boogschuttersgilde "Concordia", de "Société des Bouleurs", de schutters van Sint Sebastiaan, een massa Oostends werkvolk, getooid met tricolore sjerpen, een peloton artilleristen, de infanterie van de Burgerwacht en een bataljon van het 8ste linieregiment.

Vive le Roi ! Vive la Reine ! Vive la Famille Royale ! klinkt het onderweg. Aangekomen op het stadhuis en na zich wat rust gegund te hebben, onderhoudt de koning zich achtereenvolgens met de gemeenteraad, de Kamer van Koophandel, het consulaire korps, de katholieke en anglicaanse geestelijkheid, functionarissen van douane, accijnzen, registratie, belastingen, openbare werken, officieren van de staatsmarine en van de burgerwacht, beheerders van de Berg van Barmhartigheid, van de Godshuizen en van het Bureau van Weldadigheid.

Op het Wapenplein, vóór het Stadhuis, begint een défilé van het leger en de burgerwacht waarna het koninklijk gezelschap zich te voet wat onprotocollair door de massa wringt naar het paleis. Buitenlandse toeristen hadden zo iets nog nooit gezien, zeker niet wanneer Leopold II nog eerst aan de vloedlijn een wandeling maakt. Later zal hij dit nog vaak doen....

Om zes uur begint in het grote salon van het Casino (op het Wapenplein) voor 80 man een grandioos banket waarvoor de hoogaangeschreven gastronom Jules LANTOINE tekent.

POTAGES

Le consommé à la royale

Le real turtle soup's

*

HORS D'OEUVRES

Les bouchées à la Parisienne

Les filets de harengs nouveaux

Les royans marinés etc. etc.

*

RELEVÉS

Le turbot sauce Normande

L'Aloyau de boeuf à la flamande

*

ENTREÉS

Les dindonnoux à la Toulouse

Les escaloppes de chevreuil sauce poivrade

Le saumon au beurre de Montpellier

* Deuxième service *

ROTIS

Les cailles d'Egypte

La galantine de chapon truffé à la geleé

Les pâtés de perdreaux rouges de Nérac

Les homards en salade

*

ENTREMETS

La croûte aux champignons

Petits pois à l'Anglaise

Gelée Mandarine

Macédoine de fruits glacés

PATISSERIES
Le nougat Français
Le croque en bouche
Le gâteau national
Le Napolitain
*

DESSERT
Ananas, Melon, Pêches
et bonbonneries

De hofkoks aan de Weense Hofburg zouden het niet beter gekund hebben.

Tijdens het dessert vraagt de burgemeester het woord. In een beeldrijke taal noemt hij Leopold II de kapitein die in moeilijke omstandigheden het Belgisch schip in veilige Europese wateren leidt; hij toost eveneens op de koningin “cette auguste princesse qui fait l'ornement du trône belge...” waarna Leopold opnieuw kort en diplomatiek reageert “... Reeds lang ben ik een gast van uw mooie strand...” (Daverend applaus), “De Koningin steunt uw toekomstprojecten. Ook ik zou graag de nutteloze wallen zien verdwijnen om plaats te maken voor commerciële aangelegenheden...” (Nog meer applaus), “Uw baden die een universele aantrekkingskracht hebben, moeten nog meer vreemdelingen aantrekken. Ik hef het glas op de toekomst van Oostende !”. (Het applaus echoot tot buiten).

Het is 21 uur wanneer de nieuwe vorst zich naar het station wil begeven. De mensen worden nooit geziene patriotten. “Euterpe” laat de Brabançonne op hen los. Er komt geen einde aan het hoerageroep. Zakdoeken en vlaggetjes gaan omhoog. Leopold drukt daarop de wens uit zich toch nog even door de sprookjesachtige verlichte straten te laten rijden. De paarden van de koninklijke rijtuigen geraken nauwelijks vooruit. Driemaal kruisen ze een stoet met fakkels; de fanfare Sint Cecilia uit Leffinge loopt er in mee...

21.30 u. Het koninklijk gezelschap verlaat Oostende dat weldra koninklijke allures zal krijgen. Hoelang zou dit sprookje duren ?....

Bron : l'Echo d'Ostende 1866.

OOSTENDSE MUZIKALE SPROKKELS IN DE FEUILLE D'ANNONCES, 1820-1821

door Norbert HOSTYN

Eén der oudste nieuwsbladen uit Oostende was de Feuille d'Annonces. We kregen een deel van de jaargang 3 en 4 (periode 16 november 1820-27 december 1821) te zien en lazen volgende muzikale items samen :

1 februari 1821 :

Ene J. Govaerts biedt een aantal muziekpartituren te koop aan en twee muziekinstrumenten, nl. een serpent (de slangvormige voorloper van de ophicleïde en de tuba) en een hoorn met daarbij alle wisselstukken om in diverse toonaarden te kunnen spelen (er bestonden nog geen ventielen).

9 april 1821

Aankondiging van een "Concert Vocal & Instrumental" in de Salle de la Rhétorique (Franciscusstraat 30), door Mr. Duquenoy, Chef d'Orchestre.

14 juni 1821 :

De Oostendse muziekleraar Christiaens, Rue du Carénage (Werfstraat), biedt een piano van 5 ½ oktaaf en met 4 pedalen te koop aan.

21 juni 1821

Optreden in de "Salle de Spectacle" van "Les Quatre Chanteurs de Vienne" (Schiele, Kaplan, Fellauer & Daeubler) die a-capella (zonder instrumentale begeleiding dus) zang en gezongen interpretaties van muzikale nummers brachten.

Een verre voorloper van de barbershop-singers en Voice-mail dus, die, als we de Feuille d'Annonce mogen geloven, groot succes kenden in Parijs en andere Europese steden.

23 augustus 1821

Tijdens de feestelijke ontvangst van de zopas aangestelde burgemeester Serruys (die de overleden burgemeester Delmotte opvolgde), op 21 augustus 1821, werd een optocht gehouden waarin meestapten : het muziekkorps van de Société Royale de Rhétorique en de fanfare van de Confrérie Royale de l'Arquebuse.

* * * *

EMILE SMISSAERT OVER DE "ALBERTA", HET YACHT VAN LEOPOLD II

door Norbert HOSTYN

Toen de Britse vorstin Queen Victoria in 1843 een officieel bezoek bracht aan ons land, reisde zij met haar Koninklijk Yacht, de "Victoria & Albert". De aankomst te Oostende was een echte society-gebeurtenis. Schilderijen van Paul-Jean Clays en Charles-Louis Verboeckhoven zijn prachtige getuigenissen van deze dag (1).

In een schitterende documentairereeks, "La chute des aigles", die vóór zo'n 6 à 7 jaar te zien was op TV op zondagavond laat op een Franse zender (en nadien helaas nooit elders meer heruitgezonden?), kregen we via originele filmbeelden een bewegend fresco van het doen en laten van de Europese dynastieën tijdens de twee decennia die WOI voorafgingen.

In de verbazende filmbeelden kwamen nogal wat opnamen voor die genomen werden op de koninklijke yachts. Elke vorst had zo zijn eigen yacht, dat in praal en pracht wedijverde met die van andere gekroonde collegae. Het waren discrete trefpunten tijdens de jaarlijkse ontmoetingen in de Middellandse Zee, de Oostzee of langs de Noordzeekusten. Het waren, meer dan dat het om ontspanning ging, instrumenten in de vorstendiplomat.

In 1890 legde Wilhelm II's yacht "Hohenzollern" aan in Oostende. Meteen een topevenement voor de stad (2)

Ook Koning Leopold II beschikte over een yacht : de "Alberta" (3). Daarover bracht Emile Smissaert al een voordracht in onze kring. Nu krijgen we zijn bevindingen gebundeld in een fundamenteel artikel. : De Alberta : Het koninklijk jacht van Leopold II, in : Mededelingen van de Koninklijke Belgische Marine Academie, (1996-2000), Boek XXXI, blz. 60-95.

In 1897 beschikte Leopold II voor het eerst over een luxe-yacht voor eigen gebruik : de "Clémentina", vaartuig dat hij in 1898 verving door de "Alberta". Smissaert laat ons kennismaken met de technische gegevens van dit yacht, dat Leopold II niet in eigendom bezat, maar wel huurde. We krijgen informatie over de bemanning, de leefgewoonten van Leopold II aan boord, de reizen die hij met de Alberta ondernam. Tussen de reizen door lag het meestal afgemeerd in Oostende, haar thuishaven.

Na Leopolds dood, in december 1909, nam Albert I afstand van de "Alberta", die terugkeerde naar de verhuurder in Groot-Brittannië. Ook over de post-Leopold II periode van het vaartuig vernemen we al wat door de auteur nog achterhaald kon worden.

Met zijn artikel over het yacht van Koning Leopold II bracht Emile Smissaert een marginaal maar interessant stukje dynastieke geschiedenis onder de aandacht.

Het tijdschrift "Mededelingen van de Koninklijke Belgische Marine Academie" vindt u in de Bibliotheek Kris Lambert. Een overdruk van het artikel van Emile Smissaert steekt uiteraard in het Fonds Ostendiana van dezelfde bibliotheek.

Noten :

1. P.J. CLAYS : Oostende, Museum voor Schone Kunsten.
C.L. VERBOECKHOVEN : Brussel, Koninklijke Verzameling; Oostende, Oostends Historisch Museum De Plate.
2. E. & M. VANALDERWEIRELDT, Het Oostende van toen, Brugge, 1988, nr. 101.
E. Smissaert, Zie daar komt uit het oosten een keizer aangevaren, in : De Plate 1999, blz. 141-148.
3. Het kon. yacht "Alberta" kwam tot nu toe slechts sporadisch aan bod in de bestaande Oostende-literatuur. We zien het op diverse prentkaarten en op meerdere foto's. Voor reproducties zie : De Plate, jg. 1996 tussen blz. 190-191 en 272-273; O. VILAIN, Archiefbeelden Oostende, Brussel, 1999, blz. 99; M. VANALDERWEIRELDT, Oostende, de memoires van een stad, Brugge, 1992, nr. 92.

UIT MIJN OUDE DOOS – DEEL 3 – ‘T STRANGE¹

door **Simon IPPEL**

Tijdens de zomermaanden en als men schoon weer verwachtte, was het de normaalste zaak dat moeder met de kinderen² naar 't strange trokken.

Reeds van in de vroege morgen was moeder in de weer om alles in gereedheid te brengen. De "galette"³ van de SEO werd gehaald en met het groot broodmes in mooie lappen gesneden. Deze werden belegd met een blad sla en een schil roerei. Als drank was het een fles water met wat grenadine, om er wat smaak aan te geven.

Ondertussen mochten wij alles samenrapen wat we dachten nodig te hebben. Er was één voorwaarde, we moesten het zelf dragen. Wat we nodig hadden was soms zeer uitgebreid: een schop, een emmer, een draak, schepnet, handdoek, "marbels", een echte bal of/en een om op te blazen. Het resultaat was dat we verschillende malen onze keuze moesten maken. Onze zwembroek hadden we steeds aan, die moesten we dan niet dragen!

Moeder zelf droeg de zak met eten, haar "strangestoel"⁴ en het windzeil. Als wij weinig mee hadden⁵ genomen, mochten wij deze ook nog op onze schouders dragen. Geladen met ons "bucht" zoals ezels vertrokken wij rond 10 uur. De kinderen voorop en met de moeder(s) er achter, werd de stoet gevormd. Deze stoet moest met veel tamtam en geluid te horen zijn, want wij hadden de gewoonte onze schop langs de straatstenen te slepen zodat men ons van verre hoorde afkomen.

Op 't strange aangekomen werd eerst het zeil deskundig geplaatst⁶. Dan werden de flessen om de dorst te lessen in het zand bedolven, zo bleven deze de ganse dag zeer fris en werd moeders strangestoel geplaatst⁷. Nadat we geholpen hadden waren we vrij!

Het was toen niet de mode dat mijn ouders in badkostuum zich zaten te zonnen.⁸ Neen, zij zaten lichtjes gekleed te breien, te borduren of te naaien. Was het nu uit zedelijkheid of hadden ze het geld er niet toe om een badkostuum aan te kopen, ik weet het niet.

Vooraf was er nog wat discussie wat wij eerst zouden doen, maar dat kwam gauw in orde.

Waarmee verdreven wij onze tijd?

1- Wanneer er meisjes bij waren moesten we eerst helpen met het maken van een winkel. Een put werd gegraven, daarin kwam een trap om er in te kunnen, uitsparingen die dienden tot zitplaats EN een toonbank, want er moest een winkel zijn om de meegebrachte papieren bloemen te kunnen verkopen. De verkoopprijs van die bloemen werd uitgedrukt niet in geld of euro's maar in "panniers".⁹ Wanneer de winkel in orde was, dienden er op het hardzand schelpen gezocht te worden om andere aankopen te doen bij de concurrentie. De winkel werd luidruchtig aangekondigd met: "Venéz achtee, au bon marche, la boutique est ouverte"¹⁰. Aankopen werden

¹ Het strand.

² Ik was enig kind, maar verschillende speelkameraden of buurkinderen waren welkom

³ Soort brood.

⁴ Dat het een soort zetel was speelde taalkundig geen rol.

⁵ Rommel (in feite ons speelgerief)

⁶ Moeder moest uit de wind en in de zon zitten.

⁷ Men moet oppassen want je handen konden er tussen zitten.

⁸ Een wit velletje voor vrouwen was toen mode.

⁹ Eén pannier was twee handen tegen elkaar geplaatst en deze gevuld met schelpen.

¹⁰ Zoals in alle deftige winkels was alles in 't frans, alhoewel we geen woord konden spreken.

gedaan door deze met de kleinste handen en de verkoop steeds door deze met de grootste handen. Kwestie van winst te maken!

- 2- Met het zand van de put en nog wat erbij maakten de jongens een "boule-a-barak"¹¹ liefst iets verder van de put. Dit gebeurde meestal wanneer de Ronde van Frankrijk plaats greep. We hadden twee soorten "boule-a-barak"-s.
  - a) De gewone waarbij de looppiste zich al kronkelend rond de berg naar beneden liep. Er konden zich bergen en tunnels in bevinden. Iedere marbel¹² was een renner, een klassement werd opgemaakt, drie punten voor de eerste, twee voor de tweede en één voor de derde aangekomen marbel. Na een aantal "ritten" was het spel uit en kon men opnieuw beginnen. Andere variaties waren mogelijk.
  - b) De grote "boule-a-barak" was hoger en rechtlijniger. Het was meer voor snelheid. Aan dergelijke pisten waagden wij ons niet (wegens te veel werk). Wie er regelmatig een maakten waren de Degrijse (van de boekhandel op de Boulevard du Midi)¹³ met enkele vrienden en deze was soms meer dan manshoogte hoog en zeker een meter of vijf lang.

Wanneer het warm weer was moesten de pisten met emmers water begoten worden want in droog zand liepen de marbels niet goed. De zee was soms niet ver, dus emmertjes water halen.

- 3- Wanneer de zee aftrok¹⁴ en er hard zand vrij kwam maakten we een "kettepiste" of "schietpiste". Deze slingerde zich, was plat met hier en daar een heuveltje. Het was de taak van ieder deelnemer zijn marbel met een vinger weg te schieten vanaf de startlijn. Wie zijn marbel over de verhoogde zijanten schoot diende vanaf de start te herbeginnen. De reglementen werden vooraf besproken.
- 4- Bij veel wind was met de "drake"¹⁵ spelen zeer geliefd. Wanneer deze tot op een zekere hoogte was werden er "dépêches"¹⁶ gestuurd. Dat waren kleine blaadjes die rond de koord werden vast gemaakt en door de wind tot aan de draak stegen. Daar gekomen kwam deze los en een jongen diende ze op te halen en het berichtje te lezen. Meestal was de tekstinhoud iets om hem te plagen.¹⁷ Sommige jongens maakten zelf hun draak, maar wij hadden deze gewonnen met de "Concours du Soir".
- 5- De "Concours du Soir"¹⁸ greep plaats in alle kustbadplaatsen. De dag dat deze doorging te Oostende moest men in het oog houden. Vanaf een zeker uur was het verzamelen aan het Atheneum in de St.-Petersburgstraat¹⁹. Men werd er per groep van zes ingedeeld en per ouderdom, kreeg er zijn nummer en dan maar wachten. Met een muziekkorps voorop en gans de meute er achter, naar het strand. Veel lawaai behoorde er ook bij. Daar aangekomen lagen alle staken voorzien van een nummer reeds klaar. Op het fluitsignaal kon de staak (met een voet er aan die we toch probeerden wat dieper in het zand te steken) recht gezet worden en maar zand ertegen scheppen, wanneer het tweede fluitsignaal ging dient gestopt met scheppen om de berg te verhogen. Wee de tegenstrever die het niet deed! En dan maar het water afwachten die de zandberg afknabbelde. De staak die het langst bleef rechtstaan was de winnaar. Wat vooral van

¹¹ Is een hoge zandberg waar men de knikkers gezamenlijk van laat afrollen.

¹² Knikker

¹³ Nu A. Pieterslaan.

¹⁴ Van vloed naar ebbe.

¹⁵ Waarom noemt men dat nu "Kites" ? Het woord draken is toch veel begrijpelijker of gaan we nu toch alles verengelsen?

¹⁶ Berichtjes

¹⁷ Marta is verliefd op je

¹⁸ Werd ingericht door het dagblad "Le Soir".

¹⁹ Nu Leon Spilliaertstraat.

belang was : iedereen kreeg een prijs, daarvoor diende men echter terug naar het Atheneum te gaan waar de prijsuitdeling plaats greep.

- 6- Rond drie uur in de middag kwamen de "maalboten"²⁰, één ging er buiten- en één in de haven. Meestal "zwaaide"²¹ deze die naar binnen moest varen, Daardoor werden grote "boaren"²² naar land gebracht, wat voor ons "het" ogenblik was om te gaan baden. "Boarespringen"²³ was het grootste genot dan men maar kon denken.
Aan de waterlijn stonden meestal mensen²⁴ van "Ostende plage" die kaartjes verkochten om te mogen zwemmen. Wij wachtten een tijdje tot hij niet keek en gingen dan snel in het water zonder te betalen. Later ben ik te weet gekomen dat hij een vriend was van mijn vader en dat hij zich speciaal omdraaide zodat wij in het water konden gaan zonder te betalen. Soms riep hij ons terug om ons te wijzen op onze plichten, we aanhoorden steeds zijn uitleg, maar het resultaat was hetzelfde, wij gingen toch in 't water. Maar hij had zijn plicht gedaan.
Wanneer de maalboten elkaar voorbij vaarden, streken²⁵ zij de vlag aan de achtersteven. Het was een vorm van groeten. Eens dat ze elkaar voorbij waren gevaren, werden deze Belgische vlag terug gehesen. Ook dit mochten we niet missen. Je weet maar nooit dat ze het eens vergaten!
- 7- Wanneer er minder volk op het strand was, werd er "katche duk"²⁶ gespeeld. Tussen de tenten en de badkarren, achter de zeilen, in de gegraven putten, kortom er waren mogelijkheden genoeg. Daarmee konden we ons uren amuseren.
- 8- Over de badkarren gesproken. Dit waren karren op vier wielen met aan de voorzijde een trap. Men had verschillende soorten badkarren : enkele, dubbele en luxe, deze laatste heb ik nooit van binnen gezien. Terwijl de bader(ster) zich omkleedde werd de trap weggenomen, het trekpaard ervoor gespannen en de badkar werd in zee getrokken. Om sommige dames (ook heren) toe te laten direct in zee te gaan, zonder zich aan het andere publiek te tonen. De badkar werd tot ongeveer een 1/2 meter onder de plankenvloer van de badkar in zee getrokken. Je kan wel denken dat wanneer het paard begon te trekken er soms gilletjes werden gehoord door de dames geslaakt. Soms mochten wij deze paarden voederen. Van dat brood werden er enkele stukjes achter gehouden. O! wat was dat brood lekker! Veeeeeel beter dan de boterhammen van moeder!
- 9- Na het zwemmen moesten we eten, want we hadden honger alhoewel we reeds over de middag eten hadden gekregen. Wat dat eten betreft: de boterhammen waren wat "flets"²⁷ en "smoet zochte"²⁸ en wanneer er teveel wind was kraakte het zand tussen de tanden, maar moeder zegde dat het geen kwaad kon voor de maag. In elk geval de drank, deze was steeds fris en daarmee spoelden we alles weg.. De moeders dronken koffie uit de thermosfles.
- 10- Soms hadden we bezoek van familie uit Brussel. Mijn nichtje Marcelinne Degrauwe klaagde altijd tegen mijn moeder dat ik een "niewerd"²⁹ was. Haar uitspraak (of vertaling) was niet

²⁰ Mailboten die vroeger de briefwisseling naar Engeland overbrachten.

²¹ Draaien om zijn als as en zo met zijn achtersteven de haven binnen te varen.

²² Is een zeegolf

²³ Dat was steeds over de aankomende golven springen, soms werd men omgeslagen en kon men met moeite recht geraken, tot plezier van de anderen.

²⁴ Wij noemden ze ook "strange-pliches"

²⁵ Omlaag doen van de vlag

²⁶ Verstoppertje

²⁷ Flauw en slap van smaak (zie "Oostends woordenboek" R. Desnerck)

²⁸ Zeer zacht.

²⁹ Voor de schrijfwijze zie "Oostends Woordenboek".

zogoed want ze bedoelde dat ik "niets waard" was in het maken van bloemen. Toch was de overkomst van dergelijke familie speciaal. We bleven langer op het strand!
Vader kwam na zijn werk naar 't strange en er werden foto's gemaakt.

- 11- Ook de "boarebreker"³⁰ was een trekpleister. Daar kon men kleine krabbetjes zoeken tussen de stenen. Dit noemden wij "slabberoajen"³¹ of "steenkrabben" zoeken. Wanneer we gingen mosselen trekken wisten wat er 's avond thuis op het menu stond. Nu is het verboden mosselen te plukken.³²
Met 't schepnet gingen we in de "kelle"³³ "gernoazn"³⁴ vangen die we in onze "seule"³⁵ mee namen om 's avonds te koken en op te eten. Dat ze zeer klein waren maakte niets uit!
- 12- Soms kwam "Oliebolle"³⁶ met zijn mand op zijn dikke buik, roepende "versche olieballen" en voor de Frans sprekenden "'Boules de Berlin". En dan maar "zagen"³⁷ dat we honger hadden. Soms moesten we opletten of we kregen nog een "stutte"³⁸ toe gestopt en zagen we de olieballen aan onze neus voorbij gaan.
- 13- Op zaterdag- of zondagavond werd er een wandeling gemaakt langs de zeedijk. Wanneer men aan het Kursaal kwam stond er steeds veel volk. En wanneer de zaal uitverkocht was, zette men de kursaalramen open en iedereen kon mee luisteren. Mijn vader nam mij dan op de schouders zodat ook ik iets kon zien. Maar wat ik zag of hoorde, dat weet ik niet meer.
1. Wanneer een regenbui of een "slavlaagje"³⁹ op het onverwachts kwam opzetten en moeder het zag aankomen, werd snel alles samen geraapt, een handdoek moest over ons hoofd en lopen maar naar huis. Dit noemde men de "vlucht van Egypte". Vergelijkend was het wel. Vele mensen liepen naar de "galerijen". Daar was dan een gerucht van "je welst"⁴⁰ en nadien kon men toch niet meer op het strand, alles was te nat.
Het resultaat was, we waren moe en gingen liever naar huis.
- 15- Dichtbij de plaats waar onze vaste stek was⁴¹, had men een afgebakend stuk strand waar "Papa Ours" zijn speeltuig had staan. Om daarop te mogen spelen was lidgeld te betalen. Het was maar voor rijkelui's kinderen en men moest dan nog de Franse taal machtig zijn. Deze kinderen kregen dan een rond stuk feuter met een witte beer erop⁴², ze moesten deze zichtbaar dragen op de zwembroek. Met dit kenteken kon men dan kosteloos op alle turntoestellen, glijbaan en schommels spelen en eveneens meedoen aan de lichaams oefeningen die dagelijks gegeven werden door "Papa Ours" zelf. Toen het algemene mobilisatie in Frankrijk was, werd hij opgeroepen en door zijn "aanhangers" in open auto en met veel getoeter is hij dan naar zijn land vertrokken. We hebben hem nooit meer teruggezien na de oorlog.
Toen is "Papa Dauphin" gekomen.

³⁰ Golfbreker of strandhoofd, dienende om de golven te breken.

³¹ Dit is de gewone strandkrab.

³² Naar het schijnt wegens de pollutie van de zee, of waren de handelaars er tegen?

³³ Ondiep water dat achter bleef na vloedtij.

³⁴ Garnalen

³⁵ Emmer

³⁶ Een venter met olieballen.

³⁷ Smekend vragen

³⁸ Boterham

³⁹ Klein regentje.

⁴⁰ Veel lawaai.

⁴¹ Voor de Parijsstraat.

⁴² Nu zegt men daar "een badge" tegen

- 16- Ongeveer vóór de Parijsstraat en achter de eerste rij strange-tenten⁴³ stond er een bewaarplaats. Daar kon men tegen een kleine vergoeding zijn grote spullen⁴⁴ kwijt. Wanneer moeder bij kas was en het een lange tijd zon in het vooruitzicht was, drongen we erop aan en soms lukte het.
- 17- Voetbal werd meer door de grotere jongens gespeeld, volleybal was nog niet in de mode.
- 18- Soms werd er oorlogje gespeeld, dan werden er papieren zakjes gevuld met zand en van achter de boarebreker werd de vijand bekogeld. Dat er soms iemand een blauw oog had, daarom kon men zich niet om bekommeren.
- 19- Ook "bedriegputten" werden gemaakt; dat was een put gegraven (min of meer groot) en met een grote papierenzak toegemaakt, deze werd lichtjes met zand bedekt. Dan maar wachten op de argeloze wandelaar die erin trapte en wij wisten van kromme haas.

Aan sommige "spelletjes" (?) mochten wij niet meedoen. Die waren voor "droeve jongens"⁴⁵.

Onze prijs = uw profijt

Uw kleurenfoto's manueel afgewerkt volgens de modernste technologie met multi-scanner

COCK CAMERA SERVICE

Hoek Jozef II straat en Christinastraat - Oostende

Waar kwaliteit nog vakmanschap is

⁴³ Men sprak steeds van tenten alhoewel het houten huisjes waren, zoals er nu nog staan.

⁴⁴ In hoofdzaak de strandstoel en het windscherm

⁴⁵ Want dat waren geen deftige maar gevaarlijke spelletjes.

SPORTKRING VOORWAARTS OOSTENDE OORSPRONG EN BEGIN VAN EEN VOETBALVERENIGING (1)

door Michel CAPON

SPORTKRING VISCHMIJN EN VOETBALCLUB VISCHMIJN

In de loop van 1935 werd de voetbalvereniging S.K. (Sport Kring) Vischmijn opgericht. Het was een begin van een periode waarbinnen iedere niet onbelangrijke bedrijfstak een voetbalploeg oprichtte. Het was een natuurlijke evolutie van de toenmalige tijdsgeest van saamenhorigheid en ontspanning. Naast het wielrennen was voetbal een volkssport bij uitstek. Beiden waren ook een dankbaar alternatief om uit de dagelijkse sleur te ontsnappen.

Vóór en vooral na de wedstrijden werd in de plaatselijke lokalen duchtig nagekaart. Talrijke feestjes, ontmoetingen en zangcrochets vonden hun weg in de ontspanning van de doorsnee volksmens.

Vanaf 1935 tot halfweg 1938 speelde S.K. Vischmijn uitsluitend vriendschappelijke wedstrijden o.a. tegen S.K. Oostende (1) (aantredend in de Vlaamse Voetbalbond) en F.C. Mariakerke (die veel vriendenmatchen speelde en ook aantrad in de West-Vlaamse Provinciale Afdeling van de B.V.B. – Belgische Voetbalbond). De ploegen die toen over een eigen terrein beschikten (zoals S.K.O. en F.C.M.) kwamen uiteraard eerst in aanmerking.

Met de andere bedrijfsploegen en de B.V.B. – vertegenwoordigd door de West-Vlaamse Bedrijfsvoetbalbond – kwam er een overeenkomst tot stand tot het opstarten van een competitie genaamd “Korporatief Kampioenschap van Oostende”.

Aanvang : zaterdag 16.10.1938

- Deelnemers :
1. S.K. Politie (aangesloten bij de B.V.B. vanaf 14.11.1933)
  2. S.K. Stadspersoneel (bij B.V.B. vanaf 16.03.1938)
  3. S.K. Casino Kursaal Oostende (bij B.V.B. 13.05.1938 – de vorige benaming luidde : Cercle Sportif du Casino Kursaal)
  4. V.C. Vischmijn (bij K.B.V. 16.11.1938 onder nr. 2747). De naam S.K. werd veranderd in V.C. (Voetbal Club)

De wedstrijden werden meestal gespeeld op het A.S.O. en V.G.O.-terrein. Ingangsprijzen : 5, 3 en 2 Fr. Werklozen gratis.

Einde competitie 18.03.1939 : V.C. Vischmijn – S.K. Stadspersoneel : 7 – 2.

Eindstand . 1. V.C Vischmijn :	6	6	0	0	21	05	12
2. S.K. Casino :	6	3	2	1	15	9	7
3. S.K. Stadspersoneel :	6	1	4	1	10	19	3
4. S.K. Politie	6	1	0	0	10	23	2

Samenstelling V.C.V.-ploeg :

	TIMMERMAN	
	SABBE	WILLEPUT/DEWANDEL
	HEDRYCKX	CATTOOR/VERRECAS
MAES	HOSTE/DECALUWÉ	DEVOS
	VANDEWALLE/BRUNÉE	P. JACQMAIN

Op 22 mei 1939 werd de laatste vriendschappelijke wedstrijd afgewerkt : F.C. Mariakerke – V.C. Vischmijn : 4 – 4. Nadien werden, ingevolge de oorlogstoestand en de mobilisatie, alle verdere wedstrijden afgelast.

F.C. TRANSPORT

Gedurende de oorlogsjaren 1940-44 zorgden de gewone mensen eerst voor de maag. Niettemin zocht ook de man in de straat naar wat vertier. Er werden veel kermiswielerwedstrijden georganiseerd. Voor wat het voetbalgebeuren betreft was het moeilijk om veel ploegen in stand te houden omdat veel jongeren verplicht tewerk werden gesteld in Duitsland.

Vanaf 1941 hervatte een enigszins normale voetbalcompetitie. De meeste kustploegen in het algemeen en de Oostendse ploegen in het bijzonder zullen tijdens de oorlogsjaren erg benadeeld worden. Oostende en de meeste kuststeden lagen in het "Sperrgebiet". Zonder bewijs of "Schein" was dit verboden terrein. Je mocht je niet meer dan 5 km. van je woonplaats begeven. Hierdoor dienden de Oostendse ploegen A.S.O. en V.G.O. al hun wedstrijden op verplaatsing af te werken.

Voor de liefhebbersploegen was er in het begin enkel sprake van vriendenwedstrijden. Die ploegen waren veelal corpo-verenigingen. Zo ook F.C. Transport. Een voetbalclub opgericht in 1943 en gedirigeerd door Pierre KIMPE (2).

Het was een ploeg gestoeld op en gesteund door kleine vervoeronderaannemers, die werkzaam waren voor "Organisation Todt", die instond voor de uitbouw van de Atlantikwal. Vandaar de naam van de vereniging : Transport. Pierre KIMPE was één van de werkleiders alhier.

Het aanleggen van vele bunkers, betonnen onderstanden, geschutsstanden, verdedigingsstanden op het strand waren bij onze inwoners gekend onder de naam "Pit en Stake". Nu nog overlevenden vermelden graag het langzaam-aan-werk dat er te verrichten was. Met het overschot van de niet gebruikte materialen maakte Pierre KIMPE handig gebruik om het voetbalplein van F.C. Transport aan te leggen. Het plein was gelegen op het oud vliegveld van Stene op het einde van de Vandijckstraat. Graszoden waren nodig om de open kustbatterijen, geplaatst o.a. in de duinen, te beschermen tegen zandophoging, zandvervuiling en zandverstuiving. Pierre KIMPE bleek inderdaad een economisch, pragmatische ondernemer te zijn geweest.

Op 27 februari 1944 werd het nieuw plein ingehuldigd : "Zondag 27 dezer om 14 u. F.C. Transport – F.C. SPORTVISCH. Terrein F.C. Transport, Steene, Vliegveld, ingang Vandijckstraat : jong, moedig en zeer ondernemend zal F.C. Transport van de gelegenheid gebruik maken om zijn nieuw, prachtig gelegen sportterrein, in te huldigen" (Strand, zaterdag 26.02.1944).

De kleuren van F.C.T. waren rood en wit. Het lokaal en de kleedkamers waren gevestigd in Café Sportkring, hoek Leeuwerikenstraat 125/Vandijckstraat, te Stene.

Het team had ondertussen al enkele vriendenmatches afgewerkt, meestal op het terrein van A.S.O. :
- zondag 16.01.1944 : Stedelijke Werkhuizen – F.C.T. : 2 – 1. Het Strand van 22.01.1944 berichtte : "Tamelijk belangrijke opkomst om deze vinnig betwiste wedstrijd bij te wonen".
- verder : Financia Club - F.C.T. zondag 03.02.1944.

Ondertussen hadden de liefhebbersploegen, die in feite bedrijfsvoetbalverenigingen waren, onder de hoede van de West-Vlaamse Provinciale Voetbalbond, een competitie opgestart : "Het Korporatief Kampioenschap van Oostende".

Benevens de corpo-ploegen namen ook de reserven van A.S.O. en V.G.O. aan deze competitie deel : "A.S.O. II en V.G.O. II spelen buiten rangschikking zoodat we van hun uitslagen geen rekening houden" (Strand 12.02.1944).

De wedstrijden werden gespeeld op de terreinen van A.S.O., V.G.O. en Union Chimique Zandvoorde.

Eerste speeldagen : 12.02.44 : 15 u. A.S.O.
15 u. V.G.O.
13.02.44 : 10 u. A.S.O.
10 u. V.G.O.
15 u. Zandvoorde

De ingangsprijs (voor de ploegen die dit hanteerden) was 5 Fr.

1ste wedstrijd F.C.T.(Transport) : F.C.T. – V.G.O. II : 1 – 7. De reporter van Strand 19.02.1944 berichtte : "F.C.T. heeft een pil te slikken gekregen van de V.G.O.-reserven, maar hoeft daarom niet te treuren; deze match ging toch buiten competitie".

2^e wedstrijd : F.C. Sportvisch – F.C.T. : 1 – 5.

Enkele andere in het oog springende uitslagen :

Financia Club – F.C.T. : 7 - 2
F.C.T. – Stadsbeambten : 6 - 4
P.T.T. – F.C.T. : 3 - 11
F.C.T. – Sted. Werkhuizen : 6 - 0
F.C.T. – A.S.O. II : 7 - 2

Ondertussen had V.G.O. II na 5 wedstrijden afgehaakt, wegens gebrek aan spelers, en gaf forfait.

De laatste uitgave van het weekblad Strand van zaterdag 02-09-1944 deelde het eindklassement mede:

1. S.K. Stadsbeambten :	16	14	1	1	87	25	29
2. Union Chimique :	16	13	2	1	90	16	28
3. Stedelijke Werkhuizen :	16	8	0	8	47	55	16
4. P.T.T.:	16	8	0	8	42	66	16
5. F.C. Sportvisch :	16	7	1	8	56	51	15
6. F.C. Alleyn :	16	7	0	9	41	53	14
7. F.C. Transport :	16	7	0	9	42	57	14
8. Financia Club :	16	5	0	11	47	57	10
9. Van Meckeren :	16	0	2	14	4	76	2

In eerste instantie stond F.C. Transport derde, maar uiteindelijk maakte de Prov. Afd. W.-VI. voornoemd klassement definitief. In onze rangschikking zou A.S.O. II (buiten competitie) de 3^e plaats ingenomen hebben.

Samenstelling ploeg F.C. Transport : WM-opstelling :

VERGRACHT (S.K.O.)
LAMOTE Gerard (A.S.O.)

DECORTE Julien (A.S.O.) BULTINCK Alfons (V.G.O.)

REYNDERS Leonard (A.S.O.-S.K.O.) FOLENS Fernand (S.K.O.) DESCHACHT Frederic (A.S.O.)
REUNBROUCK Roger (V.G.O.) MECHELE (V.G.O.)

DEHAEMERS Hubert (A.S.O.-S.K.O.) MATTHYS Omer (S.K.O.)
GUNST Willy (Bredene)

EVERAERT

DECONINCK Albert (S.K.O.) PAUWELS Robert (A.S.O.) CYS Prosper (S.K.O.)
DESCHACHT Charles (A.S.O.)

De F.C.Tr.-goalgetters waren H. DEHAEMERS en C. DESCHACHT. De aanbrengrer hiervan was meestal de immer dappere Robert PAUWELS.

De anekdote van het tornooi. Het treffen tussen Financia Club (zijnde de Fiscus van Oostende) en de S.V. Rijkswacht had nogal veel tongen losgeweekt in Stene-Vette Gas ("veel grote manieren moa geen geld in kas !") tot zelfs in bepaalde handelskringen van Oostende Centrum. Sommige "hardliners" poneerden openlijk : "t Is te hopen dat ze malkanders doodschoppen". Blijkbaar waren, laat ons zeggen, enkele van deze diensten geen graag geziene persoonlijkheden.

Ter verduidelijking en met een knipoog : het bleek de beginperiode te zijn van de sommige bokkesprongen-taxaties van de gerenommeerde Oostendse belastingscontroleur Roger POELMAN. Anderzijds was het Rijkswachtkorps toentertijd veel meer beteugelend ingesteld. Vandaar blijkbaar.....

Nadien werden er nog vriendenwedstrijden gespeeld tot en met 1945.

Het doek over de oorlogsperiode was gevallen.

S.K. VISCHMIJN

Na Wereldoorlog II werd de draad weer opgenomen en gestart met het betwisten van vriendschappelijke wedstrijden.

Op vrijdag 22 maart 1946 werd S.K. (Sportkring) Vischmijn gestructureerd gesticht in café "Mondial" (3), Nieuwpoortsesteenweg 283, Oostende.

De Zeewacht van 29.03.1946 gaf volgend verslag : "Voorzitter : Alfons DAVID. Oefenmeester : Raymaond QUINTENS. De lichamelijke oefeningen worden waargenomen door Arthur DEFER".

Het bestuur bestond uit 16 leden (en was ongeveer hetzelfde als van het in 1947 gestichte S.K. Voorwaarts - zie verder).

Op vrijdag 21.06.1946 startte het "Korporatief Groepement Gewest Oostende" een competitie met rechtstreekse uitschakeling.

Het Kustblad van 28.06.1946 gaf volgend verslag : "De ploegen van het Korporatief Groepement Gewest Oostende, spelen vanaf vrijdag, 21 dezer, op het terrein van S.K. Vischmijn - vroeger terrein van Transport - aan het vliegveld een tornooi door afvallingswedstrijden....Veel ploegen beschikken over elementen uit de eerste ploeg of reserve-spelers van A.S.O. en V.G.O.).

Deelnemende ploegen	Stam- nummer	Aansluiting K.B.V.B.	Ontslag K.B.V.B.
S.K. Vischmijn *	2747	16.11.38	14.08.47
S.K. Politie	2090	14.11.33	nog actief
S.K. Stadspersoneel	2601	16.03.38	nog actief
S.K. Casino Kursaal Oostende	2619	13.05.38	01.04.53
F.C. Alleyn	4029	10.01.44	22.09.49
Financia Club (4)	4031	20.01.44	26.02.45
Union Chimique **	4048	01.08.44	19.09.49
C.S. Beliard & Crighton	4187	30.12.44	06.11.61
Bank van Brussel	4472	11.07.46	03.05.50
S.V. Rijkswacht Oostende	4574	13.01.47	17.01.53
Sportverbroedering Spoorwegen	4920	19.05.48	03.05.50

* in de bondslijsten was de club ingeschreven als V.C. Vischmijn.

** nadien opgenomen in de categorie der werkende clubs onder de benaming F.C. Union Zandvoorde.

De beker werd geschonken door Velo Club De Zeemeeuw.

De uiteindelijke finale werd gespeeld tussen S.K. Vischmijn – S.K. Stadspersoneel : 3 – 1.

Ploeg S.K.V.O.

MARTEAU

SABBE (A.S.O.)

POPPE (V.G.O.)

Louis VANSTEEGER (V.G.O.) HELSMOORTEL (V.G.O.) VANHILLE

DEWEERT
(A.S.O.)

VERRECAS

LENAERS
(A.S.O.)

Robert VANSTEEGER
(V.G.O.)

DEPOORTER
(A.S.O.)

Eindstand competitie "Corporatief Kampioenschap Gewest Oostende" 1947.

Reeks A

1. Casino Blankenberge	11	11	0	0	52	8	22
2. C.S. Beliard & Crighton A	12	8	4	0	48	23	16
3. S.K. Casino Oostende	12	8	4	0	30	26	16
4. S.K. Vischmijn	12	5	6	1	36	35	11
5. Union Chimique	12	5	7	0	36	38	10

Reeks B

1. S.K. Politie	7	6	1	0	25	10	12
2. F.C. Alleyn	7	4	3	0	31	22	8
3. S.V. Rijkswacht	7	4	3	0	23	23	8
4. Bank van Brussel	7	3	4	0	19	23	6
5. C.S. Beliard & Crighton B	7	1	7	0	17	36	2

Gegevens geput uit Het Kustblad van 01.06.1947 en 15.06.1947.

o o o o o o o o o o

Een oude S.K. Voorwaarts-supporter merkte me op dat er achter de tapkast (cafétoog) van de S.K.V.O.-kantine (thans dienstig als kantine voor de jeugdwedstrijden van Hoger Op Oostende (5)) een ingekaderde foto van F.C. Transport hing.

Bij nader onderzoek stond er op de foto bovenaan links de vermelding : S.K. Vischmijn. Na grondige studie ervan bleek het dat het een foto van S.K. Oostende voetbaljaar 1937/38 betrof. Trouwens op de bovenste rij rechts prijkt S.K.O.-voorzitter Oscar MEULEMEESTER. S.K.O. of Sportkring Oostende was actief in de Vlaamsche Voetbalbondcompetitie van 1931 tot 1939.

Hoe komt deze foto in de S.K. Voorwaarts-kantine ? De mogelijkheid van een mogelijke rode draad S.K.O. – F.C. Transport – S.K. Vischmijn – S.K. Voorwaarts Oostende is niet uitgesloten. Het is niet meer dan een te overwegen bedenking. Volgende overwegingen kunnen mogelijks hierbij aanleunen. Pierre KIMPE was destijds sponsor van S.K.O. en nadien de drijvende kracht van F.C. Transport. In het S.K.V.O.-bestuur zal hij de functie van penningmeester uitoefenen. Ex-S.K.O.-spelers Daniël en Raymond QUINTENS maakten deel uit van het bestuur van S.K. Vischmijn en S.K. Voorwaarts Oostende (zie deel S.K.V.O. verder).

VERWIJZINGEN

- (1) S.K. Oostende = Sport Kring Oostende. Actief van 1931 tot 1939 in de Vlaamsche Voetbalbond. Vergt een afzonderlijke bijdrage.
- (2) Pierre KIMPE : geboren te Oostende als Pieter op 10.01.1904. Woonde tot eind 1942 op de Steense Dijk 27 te Oostende, alwaar hij een voedingswinkel uitbaatte onder de naam "De Vrede" (hoek Steense Dijk/Vredestraat). Hij was ook bediende geweest bij een verhuuragentschap.

Daarna vestigde hij zich op de hoek Gelijkheidstraat 65/Elisabethlaan. Als gerant van Vishandel Huysseune, Nieuwpoort, verkocht hij gerookt waren in een pakhuis van de Oostendse vismijn, waardoor hij zich ging vestigen in de de Smet de Naeyerlaan 50.

Met Pasen 1948 opende hij de drankgelegenheid "Fluvial", de Smet de Naeyerlaan 8, Oostende. Het werd een meer dan goed beklante herberg met zeer veel klanten uit het Vismijnmidden. En dit tot 1960.

Kordeelgeld en deelvis werden aldaar behandeld, zodat er uiteraard, voor de betrokkenen, veel drinkgeld voorhanden was.

Oude- en ex-S.K.V.O.-spelers vertellen nu nog volgend nostalgisch verhaal. In de beginperiode van café "Fluvial" was het autoverkeer zeer miniem. De verplaatsingen van en naar de florerende Vismijn gebeurden met de fiets. Soms waren er zoveel fiets-klanten aanwezig dat de velo's tot op de tramlijn, midden de de Smet de Naeyerlaan, wild, vrij en anarchistisch geparkeerd stonden. De trambestuurder stapte alsdan de "Fluvial" binnen en vroeg beleefd om de onvrijwillige en toevallige fietsenblokkade vrij te willen maken; hetgeen dan ook spontaan gebeurde. Gebruikelijk moest hij eerst, zoals iedereen aanwezig, een glas vatbier meedrinken. Uiteraard werd de aangeboden export door de bestuurder in een minimum van tijd geconsumeerd.

Nadien was Pierre KIMPE nog uitbater van café "Wielshof", hoek Christinastraat/E. Beernaertstraat.

Pierre KIMPE is altijd een bezige en ijverige bij geweest.

- (3) Café "Mondial" werd uitgebaat door Frans WEEK, tevens vishandelaar, Nieuwpoortsesteenweg 283, Oostende. Thans appartementsgebouw Residentie Wellington. Situeert zich naast de nu nog bestaande café "Olympia", Nieuwpoortsesteenweg 285. Destijds uitgebaat door Camiel DESCHACHT (° Oostende 13.12.1917) tevens stadswerkman en A.S.O.-speler.
- (4) Financia Club Oostende : Samenstelling bestuur :
- Voorzitter : Michel BEERLANDT (Ontvanger Registratie)
  - Secretaris : Roger PANNECOUCKE (Belastingen)
  - Leden : Gaston BENOOT (Ontvanger Douanen & Accijnzen)
  - Pierre LEVECKE (Douanene)
  - Georges VERHULST (Kadaster)
- (5) Ingevolgde fusie met Hermes Club Oostende werd S.K. Voorwaarts Oostende definitief van de bondsljsten geschapt op 01.07.1999 onder de laatste voorzitter Pierre RYCKEWAERT. De fusieclub kreeg de naam Hoger Op Oostende en speelt thans in 2^e Provinciale Afdeling West-vlaanderen.

F.C. TRANSPORT 1945

Boven v.l.n.r. : Roger REUNBROUCK – Frederic DESCHACHT – Gerard LAMOTE – Fernand FOLENS – JULIEN DECORTE – NN.

Onder v.l.n.r. : EVERART – Hubert DEHAEMERS – Robert PAUWELS – Willy GUNST – Monique KIMPE (dochter Pierre KIMPE) – Prosper CYS

S.K. VISMIJN voor het vertrek naar een voetbalwedstrijd aan café "Neptunus" Ieperstraat, Oostende

Boven-boven : Eugène TRATSAERT – Louis REILZEN.

Boven v.l.n.r. : Pierre VANSTEEGER – Pierre KIMPE – Pierre VERSTRAETE – Edmond HAEGHERS – Leopold DECEUNINCK – Louis ROOSE – Alfons POPPE – Joseph YGODT – Oscar DAMMAN – Victor OSTERWIND – Albert SCHARLE – Pierre NN (schoonzoon Voorzitter Alfons DAVID) – Maurits VANHILLE – Achiel NN (uitbater café "Ekla", naast Waterhuis, alsook vertegenwoordiger)

Onder v.l.n.r. : Arthur LENAERS – Jean SABBE – Fernand DESCHACHT – Raymond OSTERWIND – MUS – Marcel JANSSENS – Albert TOMMELEIn (met valies) – René NIEUWENHUYSE – Leon HOLLEBEKE – Oscar VANSTEEGER – André DEVUYST.

Bestuursleden S.K.V.O. trekken de voetbalschoenen aan (1947)

Boven v.l.n.r. : Oscar VERSTEEGER – René NIEUWENHUYSE – Victor OSTERWIND – Pierre VERSTEEGER – Jozef VANSLEMBROUCK (alises Jef Miere, terreinverzorger S.K.V.O.) – Albert VERBURGH – Leon HOLLEBEKE (bijgenaamd Kromme Léon van Mariakerke) – Louis MAES – NN – Achiël NN – Albert SCHARLE
Onder v.l.n.r. : Eugène TRATSAERT – Gerard HOLLEBEKE – Edmond HAEGHERS – Raymond QUINTENS – Louis REILZEN – Oscar DAMMAN

S.K. VISCHMIJN

Boven v.l.n.r. : Raymond QUINTENS (B) – Pierre KIMPE (B) – Robert MARTEAU – Aimé HELSMOORTEL – Louis VANSTEEGER – Jean SABBE – Marcel VANHILLE – Alfons POPPE – Willy SABBE (B)

Onder v.l.n.r. : Eugèe TRATSAERT (B) – VERRECAS – Robert PAUWELS – Arthur LENAERS – Robert VANSTEEGER – Fernand TRATSAERT

(B) = bestuurslid

DAAR BIJ DIE (OOST)MOLEN....

door Roger TIMMERMANS

Spreekt men over sloppen in Oostende, dan gaat het steevast over “t Portje van Hoerahé, “t Hol van Fluutol” of de “Garre van Konnee”. Die schijnen bijna door iedere Oostendenaar gekend; In de loop der jaren zijn er echter heel wat meer sloppen geweest. Misschien minder gekend dan voornoemde steegjes, maar steeds met hetzelfde beeld van overbevolkte, ongezonde en armoedige huisjes.

Ooit al gehoord van “l’Impasse du Meunier” (het Slop van de Molenaar) ? Waar was het gelegen en hoe kwam het aan zijn naam ? Volgende notariële aankondiging (1) zal ons op weg helpen.

Le Notaire Serruys vendra publiquement
deux magasins, Impasse du Meunier,
rue d’Est, près du nouveau Quai des Pêcheurs.
Mise à prix 4.000 francs.

Het gedeelte van de huidige Ooststraat, gelegen tussen de Kaaistraat en het Vissersplein, was eertijds gekend als Oostmolenstraat. Ary SLEEKES geeft volgende verklaring : (2)

“De vroegere naam Oostmolenstraat van het derde deel van onze Ooststraat ontsproot eenvoudig voort uit het feit dat op de vestingen bij de “Kaai” een windmolen stond, dan ook Oostmolen geheten”.

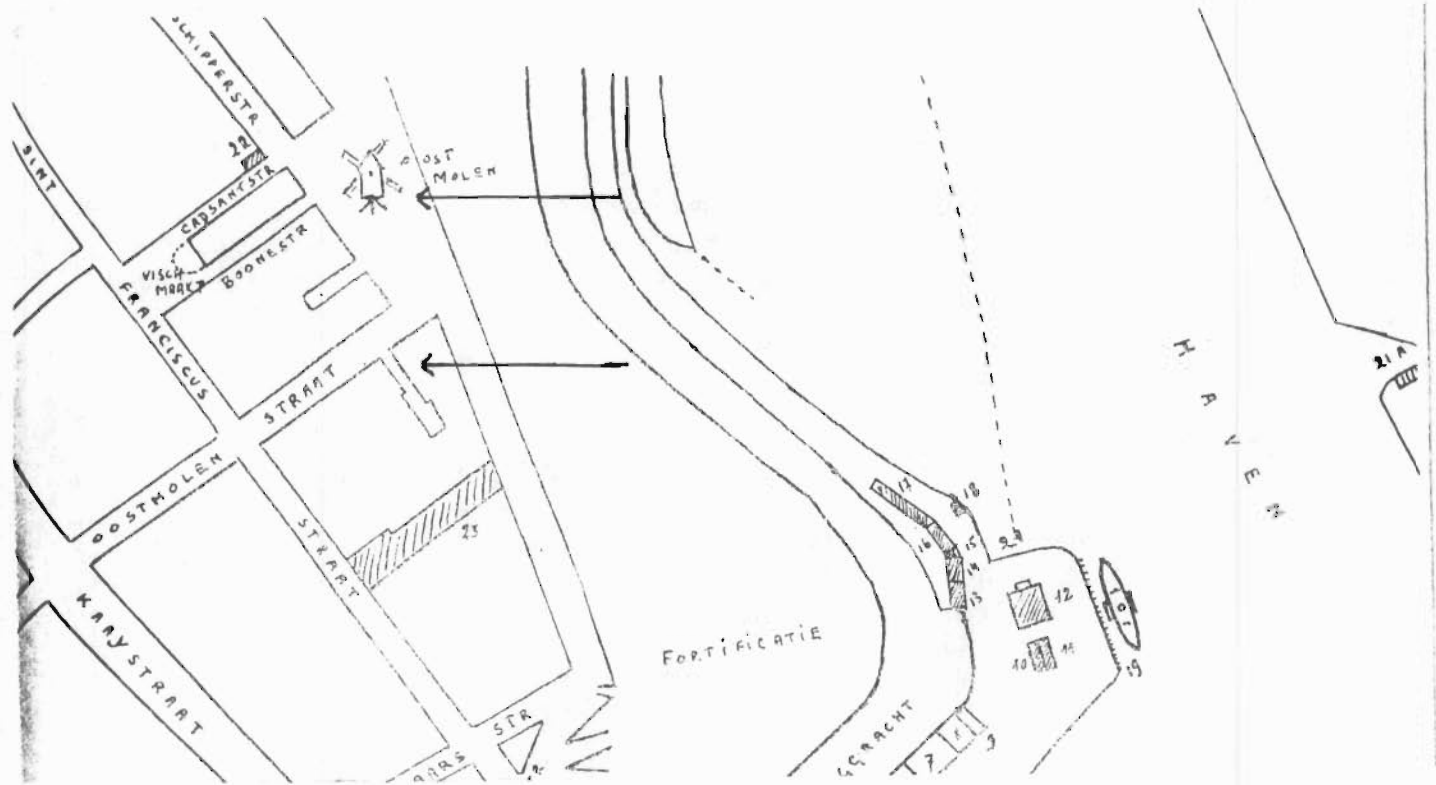
Op het einde van de Oostmolenstraat lag het slop, genaamd “Impasse du Meunier”, ongeveer ter hoogte van het huidige huisnummer 73. Betrok de molenaar, die de molen bediende, een huisje in het slop, dat daardoor zijn naam kreeg ? Het gebeurde vroeger wel meer dat een straat(je) genoemd werd naar een afspanning, een herberg of naar een beroep dat er uitgeoefend werd. Volgende voorbeelden tonen dit duidelijk aan (3) : Aepestraatje, nu Brabantstraat, naar een afspanning “In den Aep”, Kattestraat, nu Vlaanderenstraat, naar een herberg “De Katte”. Lijnbaanstraat en Lijndraaijerstraat genoemd naar de touwslagerijen of lijnbanen. In de Schippersstraat was het Gildehuis van de schippers gevestigd.

Ary SLEEKES noemt het Slop van de Molenaar echter “Impasse de l’Est” of in het Oostends “den Est-Iempas” (4). Dit zou kunnen wijzen op een naamverandering na het slopen van de Oostmolen in 1856 (5) en de straatnaamwijziging, Oostmolenstraat in Ooststraat/rue d’Est., ingevolge een Gemeenteraadsbeslissing van 1858 (6).

Door het verdwijnen van de molen en de molenaar, en met het wijzigen van de straatnaam werd de band met het verleden verbroken. Het “Impasse du Meunier” verdween zodoende uit het collectieve geheugen. De jongere generaties kenden alleen nog de rue d’Est en de daarop uitgevende “Impasse de l’Est”.

Hieronder een gedeelte van een stadsplan uit 1823 (7).

Het bovenste pijltje verwijst naar de Oostmolen, het onderste naar “L’Impasse du Meunier”, het latere “Impasse de l’Est”.

Nota : In 1814 woonde molenaar Joannes KOUGNY met vrouw, drie kinderen en twee molenaarsknechten in de Land van Cadzandstraat nr. 11. Dit huis werd bewoond door in totaal 23 personen, volwassenen en kinderen (8).

Bronnen

- (1) l'Echo d'Ostende n° 1343, 02.09.1877.
- (2) Oude straten en gebouwen, Ary Sleeks, p. 89.
- (3) Oude straten en gebouwen, Ary Sleeks.
- (4) Oude straten en gebouwen, Ary Sleeks, p. 117.
- (5) De Oostendse molens, D. Farasyn, De Plate p. 78/97.
- (6) Straatnamen van Oostende van A tot Z, D. Deschacht, p. 118 en 119.
- (7) Van de oude naar de nieuwe Visserskaai, R. Verbanck, plan 3, jaarboek 1976 Ter Cuere, Bredene.
- (8) Volkstelling 1814, deel: XIII Stad Oostende, R. Rotsaert en R.L. Dewulf-Heus, p. 175.

PLATE-VEILING 2002

Voor de veiling 2002 werden de volgende schikkingen genomen :

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst met de te veilen stukken overmaken aan J.P. Falise, H. Serruyslaan 78/19, Oostende en dit ten laatste tegen 10 januari 2002. Ieder stuk MOET een minimum van beschrijving (maar hoogstens 2 lijnen) omvatten.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 3 €. bedragen.
3. De lijst wordt door het bestuur nagezien met mogelijkheid tot schrapping van bepaalde stukken.
4. De avond van de veiling zal deze lijst te koop zijn.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing :
  - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom
  - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.
7. Indien nodig verschijnen verdere schikkingen in ons volgend tijdschrift.

LIDGELD 2002

De Algemene Statutaire vergadering van 24 maart 2001 heeft de lidmaatschapsbijdrage voor het jaar 2002 als volgt vastgesteld:

Aangesloten leden:	11 Euro (444 Fr)
Steunende leden:	15 Euro (605 Fr)
Beschermende leden: vanaf	25 Euro (1008 Fr)

Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 30 november) vinden hierbij een stortingsbulletin.

WIJ VRAGEN MET AANDRANG TE BETALEN IN EURO, ZELFS INDIEN U BETAALT IN DE MAAND DECEMBER.

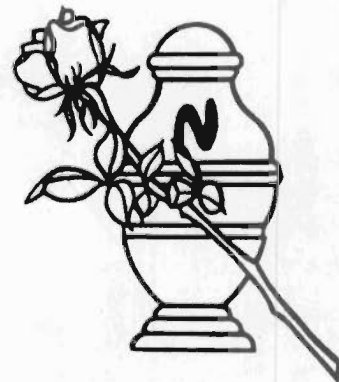
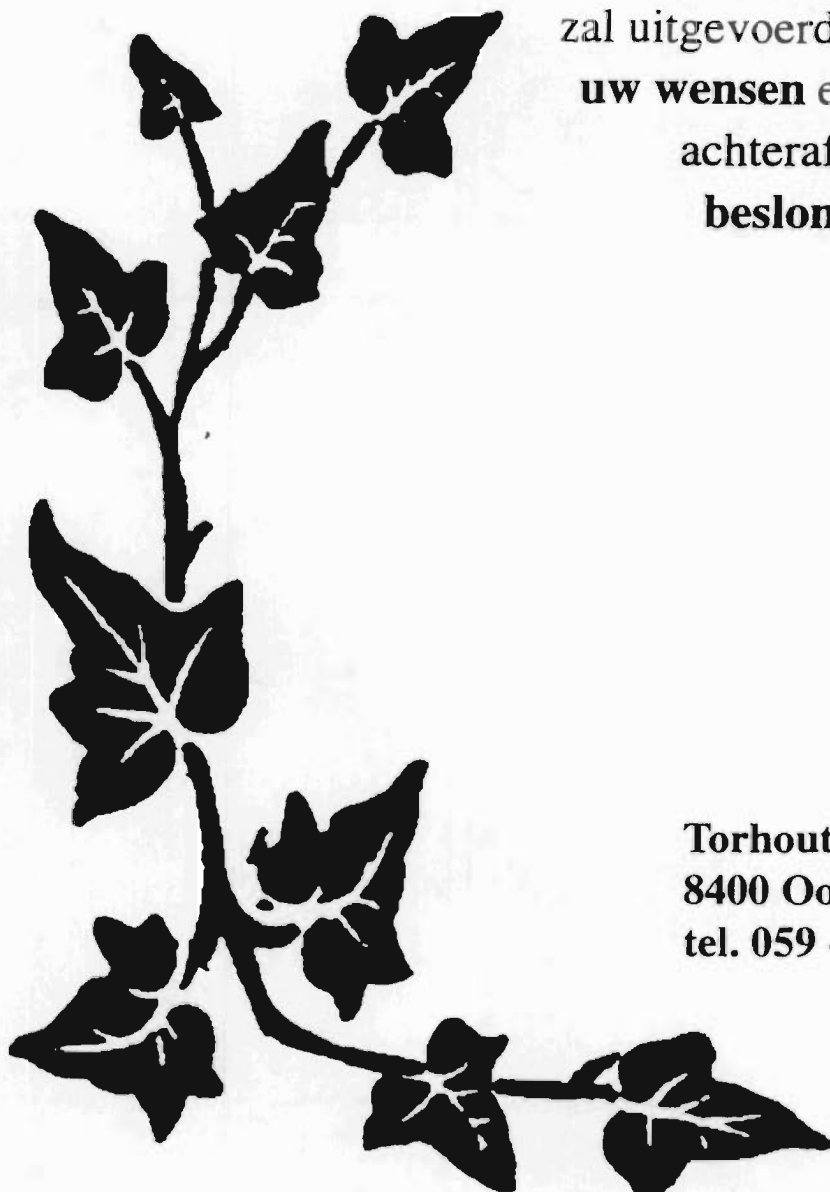
DE HIERBIJ GEVOEGDE STORTINGSBULLETINS MOGEN ALLEEN GEBRUIKT WORDEN VOOR DE BETALING IN EURO.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53